

จับตามอง!!! มะเดื่อฝรั่งผลไม้เพื่อสุขภาพ นักวิจัยมก.ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง ทดลองปลูก ขยายพันธุ์ เพื่อการค้า

ถ้าเอ่ยถึงพืชที่ชื่อ “มะเดื่อฝรั่ง” หลายคนอาจจะทำหน้าสงสัย สายหน้าบอกว่าไม่รู้จัก ไม่คุ้นชื่อพืชชนิดนี้ แต่ถ้าถามใหม่ว่า “รู้จักลูกฟิกหรือไม่?” หลายคนอาจจะร้องอ๋อคุ้นกับชื่อพิกนี้มากกว่า วันนี้ท่านจะได้รู้จักมะเดื่อฝรั่งหรือพิก พืชที่มากด้วยคุณประโยชน์ทางอาหารและมีแนวโน้มว่า สามารถพัฒนาเป็นพืชอุตสาหกรรม สร้างรายได้สูงให้กับเกษตรกรได้ในอนาคต

“มะเดื่อฝรั่ง” หรือ “พิก” จัดอยู่ในลำดับอันดับแรกของผลไม้สุขภาพที่มีในโลก เป็นพืชที่อุดมด้วยวิตามินและเกลือแร่ที่เป็นประโยชน์ ต่อร่างกายมากมาย เช่น วิตามิน เอ บี (บี1,บี2) ซี และมีธาตุแคลเซียม โพแทสเซียม ฟอสฟอรัส และธาตุเหล็กสูงมาก แต่ ไม่มีธาตุโซเดียม ไขมัน หรือ คอเลสเตอรอล ซึ่งไม่เป็นปัญหาสำหรับผู้ป่วยโรคความดันและโรคไขมัน มีคุณสมบัติสมานแผลในปาก

เสริมสร้าง ซ่อมแซมกระดูกและฟันได้ดี มีเกลือโพแทสเซียมในกรดอินทรีย์ของมะเดื่อฝรั่ง มีคุณสมบัติช่วยสร้างสมดุลระหว่างความเป็นกรด-ด่างในร่างกาย มีโปรตีน Fictin ที่สามารถ ย่อยเนื้อได้ดี และมีปริมาณน้ำตาลธรรมชาติมากถึง 83% ได้แก่ น้ำตาลกลูโคส ฟรุกโตส และซูโครส ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานจากคาร์โบไฮเดรต ที่ให้พลังงานความร้อนสูงอีกทั้งยังเป็นแหล่งอาหารประเภทให้เส้นใยสูง ช่วยในการกำจัดของเสียของร่างกาย ทำให้ขับถ่ายดีขึ้น ป้องกันนิ่ว กระเพาะปัสสาวะอักเสบ โรคปอด ฟอกตับ ม้าม และที่สำคัญมีสารยับยั้งและป้องกันเซลล์มะเร็ง เป็นยารักษาโรค ช่วยระงับการเจริญเติบโตของมะเร็งลำไส้ได้อีกด้วย

มะเดื่อฝรั่งเป็นพืชที่ร้อน ตระกูลเดียวกับหม่อน ชอบแสงแดดจัดทั้งวัน ไม่ชอบร่มเงา เมื่อสุกจะไม่มีกลิ่นสดใบทิ้ง ผิวจะมีสีเหลืองทอง หรือสีเหลืองอมเขียว เมื่อสุกกรอบ เนื้อใน สีเหลืองอำพันน่ารับประทานมาก ส่วนเมล็ดจะเล็กเกือบถูกรอบทานได้ทั้งผลสด มักนิยมปลูกกันมากทาง

ตะวันตกของทวีปเอเชีย ถ้าปลูกเป็นการค้าจะอยู่แถบลุ่มแม่น้ำเมดิเตอร์เรเนียน บางพันธุ์ปลูกได้ในแคลิฟอร์เนียได้ และในพื้นที่แห้งแล้งของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่ามีการผลิตต้นมะเดื่อฝรั่งบางสายพันธุ์ ได้แก่ Conadria, Beall, Brow Turkey และ Purpish Black ซึ่งสามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้

สำหรับประเทศไทยนั้น มีการนำมะเดื่อฝรั่งมาทดสอบปลูกเมื่อประมาณ 25 ปีที่แล้ว โดยความร่วมมือของ 2 หน่วยงาน คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมูลนิธิโครงการหลวง โดยมี วัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อมุ่งเน้นการปลูกพืชที่สร้างรายได้ให้กับชาวไทยภูเขา แทนการปลูกฝิ่นพืชผิดกฎหมาย

ในปี พ.ศ.2547 มีการนำพันธุ์มะเดื่อฝรั่งเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่น 5 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์คาโดต้า ลิซ่า ชูก้า ดรอปฟินส์ และบราว เทอร์รี่ โดยนำมาปลูกเพื่อขยายพันธุ์ไว้ที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ ต่อมาในปี พ.ศ.2548 ได้ทำการศึกษาวิจัยทดสอบการปลูกมะเดื่อฝรั่ง ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อศึกษาความเจริญเติบโตและในด้านอื่น ๆ ที่แปลงวิจัยสถานีเกษตรหลวงปางดะ ภายใต้การดูแลของ ดร.ณรงค์ชัย พิพัฒน์ธนวศ์ ผู้อำนวยการสถาบันค้นคว้าและพัฒนาระบบนิเวศเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คุณรุ่งทิพา ปาปะซ่า นักวิชาการเกษตร สถานีเกษตรหลวงปางดะ ทีมงานวิจัยมะเดื่อฝรั่ง

ได้อธิบายรายละเอียดของการทดลองปลูกนี้ว่า การปลูกวิจัยในโรงเรียนเป็นการปลูกแบบโรงเรียนปิด ปลูกในกระถางซีเมนต์ มี 58 ต้น 7 สายพันธุ์ มี 4 สายพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับการบริโภคสด ได้แก่ พันธุ์บราว เทอร์รี่ อินทนนท์ 24 ต้น, พันธุ์บราว เทอร์รี่ เจแปน 6 ต้น, พันธุ์ดรอปฟินส์ 2 ต้น, พันธุ์ชูก้า 6 ต้น ส่วนอีก 3 สายพันธุ์ปลูกเพื่อการแปรรูปในโรงงาน

อุตสาหกรรม ได้แก่ พันธุ์คาโดต้า 6 ต้น, พันธุ์เซเลสเต้ 6 ต้น, พันธุ์ลิซ่า 6 ต้น โดยเทคนิคการโน้มจัดกิ่งใช้เศษผ้าเป็นตัวโน้ม ไว้กิ่งหลัก 2 กิ่งไปตามแนวไม้ไผ่ และไว้กิ่งย่อย 3-4 กิ่ง เพื่อความสะดวกในการตัดแต่งกิ่งหลัก ยาวประมาณ 30 เซนติเมตร และกิ่งย่อยจะตัดแต่งกิ่งให้เหลือเพียง 2 ตา เพื่อการแตกกิ่งใหม่ มีการให้ปุ๋ยคอกในช่วงพักตัวหรือหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต หลังตัดแต่งกิ่งใช้ปุ๋ยสูตร 49-0-0 1 ครั้ง พอแตกตาบำรุงด้วย 15-15-15 เมื่อติดผลจะใส่ 8-24-24 หรือ 0-0-60 อัตรา 150 กรัมต่อต้น เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต การให้น้ำด้วยสายยาง สัปดาห์ละ 3 ครั้ง และป้องกันหนอนเจาะลำต้นและเชื้อรา

เข้าทำลายโคนต้นโดยใช้สารคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมกาวลาเท็กซ์ อัตรา 1 ต่อ 1 และผสมสารจับ

ใบกับคลอรีไพริฟอสเล็กน้อย ส่วนการปลูกทดสอบแบบนอกโรงเรือนในพื้นที่ 1 ไร่ ปลูกทั้งหมด 201 ต้น มี 3 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์บราว เทอร์รี่ อินทนนท์ 178 ต้น พันธุ์ไฮโร 14 ต้น และพันธุ์ดรอพินส์ 9 ต้น ใช้เทคนิคโน้มกิ่งเช่นเดียวกับแบบในโรงเรือน ให้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 150 กรัมต่อต้น ป้อนกันหนอนเจาะลำต้นโดยใช้สีขาวผสมคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ คลอรี-

ไพริฟอส อัตรา 3:1:1 และให้น้ำโดยใช้มินิสปริงเกอร์หัวร่วม

ดร.ณรงค์ชัย พิพัฒน์ธนวนศ์ หัวหน้าโครงการวิจัย กล่าวเพิ่มเติมว่า จากการวิจัย ทำให้ทราบว่า การปลูกมะเดื่อฝรั่งในโรงเรือน ให้ผลผลิตได้ดีกว่าการปลูกนอกโรงเรือน เนื่องจากการปลูกนอกโรงเรือน พืชต้องเจอสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง และเสี่ยงต่อการเกิดโรคและแมลงรบกวนตลอด และจากการทดลองปลูกมะเดื่อฝรั่งในครั้งนี้ ทำให้พบว่าการปลูกแบบในโรงเรือน มะเดื่อฝรั่งจะเจริญทางกิ่งใบ และเจริญเติบโตดี มีการแตกกิ่งก้านได้มาก เมื่อโน้มกิ่งจะออกดอกติดผลอย่างสม่ำเสมอ ไม่มีการทิ้งใบหมด มีลักษณะเหมือนพื้นที่ปลูกที่สูงกว่า ส่วนการปลูกทดสอบนอกโรงเรือน ยังต้องศึกษาการพัฒนาของผล การติดผลถึงเก็บเกี่ยว ศึกษาอายุใบและการขยายพันธุ์ต่อไป

ดร.ณรงค์ชัย กล่าวต่ออีกว่า “แม้ว่ามะเดื่อฝรั่งจะอยู่ระหว่างการทดลอง แต่คาดว่าหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองหรือภายในปีนี้ จะสามารถส่งเสริมไปยังเกษตรกรได้ เนื่องจากราคาผลผลิตสูงเฉลี่ย กิโลกรัมละประมาณ 200-300 บาท อีกทั้งยังเป็นผลไม้บำรุงสุขภาพ สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี”

ตลาดพืชผักผลไม้เพื่อสุขภาพกำลังมาแรง มะเดื่อฝรั่งน่าจะเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่น่าจับตามอง และสามารถพัฒนาไปในเชิงอุตสาหกรรมได้ เพราะเป็นพืชที่อุดมด้วย คุณประโยชน์และ ปลูกได้ง่ายอีกด้วย

เกษตรกรและผู้สนใจสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ดร.ณรงค์ชัย พิพัฒน์ธนวนศ์ ผู้อำนวยการสถาบันค้นคว้าและพัฒนากระบวนการผลิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทรศัพท์ 02-579-8781, 081-8062008 หรือ คุณรุ่งทิวา ปาปะขำ นักวิชาการเกษตร สถานีเกษตรหลวงปางดะ 192 หมู่ 10 ตำบลสะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ โทรศัพท์ 053-378-046 หรือ 081-0288132